

המשפטים יעקב שמשון שפירא.
שפירא ניסה לשות לפגישה אחורה ידי דותית. הוא הסביר לרפאל שהחלטת המפלגה לבחור בו כשר עולה לגרוע לסערה בדעת הקהל, לנוכח ההסתה הממושכת המתנהלת נגדו מעל דפי העיתונות. רפאל החל טוען שהוא אינו נבהל מסערות, וכי לא אחר שהצליח לעמוד נגד דעת הקהל בימי פרשת תל-גיבורים הוא חוסן במידה כזאת ששום דבר אינו משפיע עליו יותר. "לי אל תדאג", אמר רפאל, "אני למוד נסיון".
לא נותר לשפירא אלא לגלות את האמת הפשוטה, אך גם היא נאמרה בעדינות רבה. היתה זו בשורה בת שלוש מילים:
"גולדה איננה מוכנה."

הפעם הכין רפאל, שהמערכה אבודה. השאלה היתה רק כיצד לצאת בכבוד מכל הפרשה. שפירא יעץ: דאג שהמפד"ל לא תביחור בך.

רפאל מיהר לתלאביב, כינס כמה מ'אנשי סודו' ובזהירות רבה גילה להם את המצב לאמיתו.
"מה אפשר לעשות?" אמר, "הם הרעילו את האוהר סביבי".

בהתייעצות זו הועלתה הצעה לפתור את הבעיה עלידי פשרה: גם רפאל וגם חוני יוותרו על מועמדותם, ולתפקיד שר יוצע שניאור זלמן שרגאי, שכבר יצא לגימלאות.
עוד באותו ערב מיהר מוזכר הי מפלגה ואיש גוש רפאל, אליעזר גואלמן, לפנות אל איש גוש חוני, בנימין שחור, העלה בפניו את הצעתהשפירה. שחור היה מוכן, גם אחרים בגוש המיעוט, שראו בלאו הכי את המערכה כאבודה, הסכימו להצעתהשפירה. הם רק התפלאו מדוע זה החל פתאום הי רוב השדים לגדות נדיבות כזו.

איך בושל

הניצחון?

שניאור זלמן שרגאי. גואלמן עוד ניסה ליצור את שמו של עו"ד נפתלי לייט שיץ מחיפה, שהיה סניגורו של רפאל כשי הועמד לדין בפרשת תל-גיבורים. גם לייט שיץ לא שש להצעה.

ואז לא נשארה ברירה אלא ליגלות את הקלפים. רכזו שני הי גושים ידעו את החלוקה המדויקת של הכוחות בהנהלת המפלגה. לכן לא היה זה כלל קשה להביח את מראש הצבעה כזאת, לפיה ייבחר חוני ברוב של קול אחד, ורפאל יוכל לסגת בכבוד מבלי שאיש יידע כיצד בושל הניצחון.
רשימת המצביעים נבדקה היטב. החשבון הראה בדיוק כמה קולות חסרים כדי להביח את בחירתו של חוני. יותר מדי קולות לא היה מוכן גוש הרוב לנזכ במטרה זו. נקבע מראש שרפאל יפסיד בהפרש של קול אחד בלבד. היתה לכך סיבה מיוחדת. על פי הסכם בין שני הגושים, נקבע שי אם תיפול ההכרעה על חודו של קול יוכל המפסיד לערער בפני הוועד הפועל ב'170 החברים, וזה יתבסס כדי להכריע.

עתה, לאחר שהוחלט כי רפאל יוותר על הבחירה, הוחלט להגיד לפחות את יוקרתו. על כן תוכננו הדברים כך, שיאפשרו לי רפאל לעשות את המחווה האביית שלו. הוא יפסיד על חודו של קול, ויכריז שהוא מוותר על הגי שת עירעור לוועד הפועל.

הכל זפק בהתאם לתיכנון. כאשר נפלה ההכרעה, וכמה מאנשי רפאל התחילו לצעוק: "יהי עירעור!" קם רפאל והכריז: "לא יהי עירעור," ומיהר לחבק את חוני. **הבחירות עצמן היו חשאיות. על כן איאפשר לקבוע במי בדיוק נתנו אנשי רפאל אמון כה רב עד כדי לשכנעם שיצביעו בעד המועמד הנגדי. אולם דבר אחד אפשר לומר בוודאות: למעשה היה זה כאילו הצביע יצחק רפאל כמו ידיו נגד עצמו.**

בכ"ג' שנת ה'שבע

להכשיר את הקרקע

יריעות מוזרות מוחפות ברגע זה ביחל המרחב.
● **באלכמנריה** הדליפו חוגי ה' צמרת המצרים, בשעת פגישתו של גמאל

עבדאל-נאצר עם המלך חוסיין, כי הנשיא המצרי שוקל אפשרות של הקמת מדינה פלסטינית בגדה המערבית.

● **המלך חוסיין** העניק שורה של ראויות לעיתוני ארצות-הברית, צרפת ובריטניה, ובהם הזכיר את האפשרות שתקום מדינה פלסטינית. "על הפלסטינים יהיה לבחור", אמר לשבועון הצרפתי הי שמאלני נובל אוברסטר. הוא הביע נכונות לערוך מישאל-עם — אולם רק אחרי שי יחוסל הכיבוש הישראלי. אמר המלך:
שאלה: האם תיתכן דעתן הקמת מדינה פלסטינית בגדה המערבית, עם ירושלים כבירתה?

חוסיין: ייתכנו נסיבות שיאפשרו מש'הו בדומה לכך. כרגע, ביכולתי לומר רק זאת: לאחר שיחורר השטחים הכבושים, יהיה על העמים הפלסטיני והירדני — בין ממערב לירדן או ממזרח לו — להחליט על גורלם. הם היחידים הרשאים לעשות זאת. ואני רוצה לתת לעמי אפשרות לבחור. עד שהעם לא אמר דבר, מתוך חופש, אינני יכול לנבא מה תהיה החלטתו. מה שברור הוא, שהקשר בין העמים הי פלסטיני והירדני, משני עברי הירדן, היה תמיד הדוק, ונתהדק אף יותר מאז מלחמת יוני 1967. אין לי ספק, שבעתיד ימשיכו יחסים אלה להתהדק, כשבני שני העמים הופכים למשפחה גדולה אחת.

● **מנהיגי הפיראיון** פירסמו הודיעות שאיימו במחת על כל מנהיג פלסטיני שיתן יד לתוכנית רוג'רס. לפי מיטב הי מסורת של תקופת המופתי, נאמר שיקום בית-דין מהפכני לשפיטת הבוגדים, ושפסקי הדין יוצאו לפועל.

אחרי שלוש שנים, בהן לא פגעו הפיראיון בשום מנהיג פלסטיני שהביע בפומבי את דעתו בזכות מדינה פלסטינית בצד ישראל — זוהי התפתחות חדשה ואימתנית. כל זה בא על רקע הוועדות של ויליאם רוג'רס עצמו, לפני שלושה שבועות, שכל הסדר-שלום הופיע לצידו של אורי אבנרי כל הממשלות במרחב, אלא גם על דעת "כל העמים, ובכלל זה העם הפלסטיני".

היתה זאת ההכרה הרשמית הי ראשונה מצד הממשלה האמריקאית ביישוע פלסטינית נפרדת.

"יארינג הערבי"

איש המיסתורין, שפעילותו עוררה תשומת-לב מיוחדת בנוף פוליטי מעורפל זה, היה אורח מיוחדת-ירושלים, הגר מול מלון המושבה האמריקאית.

אנדר נוסייבה הוא ראש אחת המשפחות החשובות ביותר בפלסטין. הוא קבל ב' מיקצועו, איש עתיר נכסים ועסקים, המשרעים ברחבי המרחב, מירדן ועד אבו-דביב במפרץ הפרסי. הדבר מאפשר לו לנסוע בין בירות המרחב, בלי למשוך תשומת-לב. **ואכן, נוסייבה שונא למשוך תשומת-לב. הוא שתקן מיקצועי כמו גונאר יארינג, אדם המעדיף להקשיב, השוקל כל מילה היוצאת מפיו, המגלה את נסתרי ליבו רק לאנשיאמון מעטים.**

כמו יארינג, היה נוסייבה שגריר. הוא ייצג את ממלכת ירדן בקאהיר, הוחלף שם אחרי שיחסיו עם עבדאל-נאצר נעשו קרורים בים מרי, לטעמו של המלך. לאחר מכן כיהן כשגריר בבריטניה, שם חיה עתה בתו. לפני כן כיהן כשר-הביטחון בממשלת עמאן.

נאחורי הקלעים

החלו נאצר וחוסיין

להקמת מדינה פלסטינית

עטאללה הוא עצמו פלסטיני מובהק. לפי אימרתו של עסקן ירושלמי, "הוא תרומתו של משה

ובכל זאת - פלסטין

דיין למלך חוסיין.
ואכן, ניתן כמעט לומר כי דיין מינה את עטאללה לתפקיד הנוכחי.

למחרת המלחמה, שב עטאללה לארץ. הוא היה אחד מחצי תריסר האישים הבולטים ביותר בגדה, בצידם של אנשים כמו נוסייבה, כנעאן ואל-ג'עברי.

באותם הימים התעוררה בעייה ביחס ליחשבוניות הקפואים של המפקדים הפלסטיניים בבנקים הירדניים שנסגרו. המימשל הצבאי היה מעוניין בפתיחת הבנקים, כדי להחזיר את החיים לחיקנם. קוימו מגעים, והוחלט לשגר את עטאללה לעמאן, לזיורו המגעים.

השולחים ידעו כי עטאללה נבחר זה עתה, בהעדרו, לחבר הסינאט הירדני. כשי הגיע האיש לעמאן, נדרש להישבע אמונים למלך ולקבל את התפקיד.

או, לפתע, החליט המימשל הצבאי כי אין לתת לאיש לחזור, בגלל שבועה זו. הוא נשאר תקוע בעמאן, נתמנה לשר-החוז.

קשה לדעת מה נעשה בליבו של מנהיג זה עתה. אולם בראשית ימי הכיבוש לא הסתיר כי ליבו נוטה לרעיון המדינה הפלסטינית, בצד ישראל, כפיתרון יחידי הי מאפשר דירקיום בארץ.

כשנשאל אז מדוע אינו יוצא בקריאה גלויה למען מטרה זו, השיב: "אני נוצרי. מוטב שהקריאה הראשונה תצא מפיו מוס' למי, כדי שהרעיון לא יישא תווית מיעוט". ואכן, הראשונים שהשמיעו את הקריאה בפומבי היו מוסלמים: המנהיג הדתי-חילוני שיין אל-ג'עברי, ועסקנים כמו עזיז שחאדה ותאג'י אל-פארוקי.

שיחות עם עראפאת

מ עבר דכל העניינים האישיים, במצב צת הבעייה הגדולה: מה יהיה גורלה של פלסטין בהסדר השלום?

על אף כשלונותיהם, הצליחו הי פיראיון בדבר אחד: אין איש הי מאמין ברצינות שיתכן הסדר בלי שהבעייה הפלסטינית תיפתר.

ככל שמתקרבת האפשרות שצה"ל יוחר מן הגדה, מוזקרת השאלה ביתר חריפות: מה יבוא במקומו? האמנם ניתן להחזיר את המצב לקדמותו, להקים מחדש את השלטון הירדני, כאילו לא קרה דבר?

נשיא מצריים מפקק בכך בגלוי, וספקות אלה החלו מוצאים הד בבושינגטון. חוסיין הפריז רעיונות שונים — החל ב"פרוצדורה" של שתי גדות הירדן, כשתי יחידות נפרדות תחת כתר, וכלה במישאל-עם והקמת מדינה פלסטינית שתחצוץ בינו לבין ישראל.

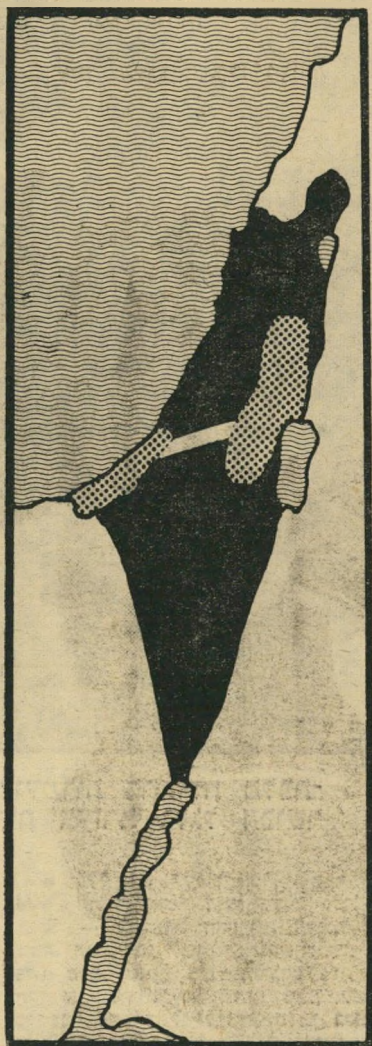
עבדאל-נאצר מברר את האפשרות של שיתוף עראפאת בהסדר, בדרך זו.

ככל שהקלה הזאת, אין נשמע קול אחד: קולה של ישראל.

"אין זה מענייננו מה נעשה מעבר ליגבול שייח'רה", הכריז ברדיו שרהמשטרה, שלמה הלל, המוחזק משוים-מה כמומתה לענייני ערב. אך גם שרים רציניים יותר גילו אדישות מוזרה למתרחש.

האמת היא כמובן הפוכה: אין גורם שה' מציאור החדשה, שתיווצר מעבר לגבול, חשובה לו יותר מאשר ישראל.

כי מציאות זו היא שתקבע אם השלום שיושג יהיה שלם ובריקיי מא, או מוגבל בהיקפו ובאורכי ימיו, בגלל איפיתרון הבעייה הי יסודית.

פלסטין
כך עשויה להיראות מדינת פלסטין במידה ו' תקום. היא תורכב מהגדה המערבית ורצון עת עזה, כשביניהן מסדרון (השטח הלבן).

אשתו הפעלתית ידועה כלוחמת קנאות, עסקה באירגון כמה מהפגנות-הנשים הסוערות בירושלים, בראשית הכיבוש. בתו כרתכת מכתבים לזהטים לעיתוני בריטניה. אך נוסייבה עצמו הופיע לצידו של אורי אבנרי באסיפות בישראל, העניק ראויות לעיתונים אים ולטלחיויה, הטיף לשלום.

הדבר לא מנע מעסקנים רבים בגדה לראות בו את ראשיהממי שלה הטבעי של מדינה פלסטית, ניה, כאשר תקום.

ברור כי דעתו של איש כזה חשובה בי יותר בשעה זו. המלך חוסיין ביקשו לבוא לעמאן. לפי גירסה אחת: כדי להציע לו להתמנות לראש ממשלת ירדן, לקראת הי משימהמתן עם יארינג. לפי גירסה אחרת: כדי לייצג במשאומתן זה את פלסטין, בצד המישלחת המלכותית.

נוסייבה חזר לארץ ושתק.

תרומתו של דיין

איש מעניין אחר הוא אנטון עט'אללה, שרהחוז הירדני. השבוע הכריז כי "הפלסטינים ישותפיו בהתפתחות הדברים.